

Испанската социална революция от 1936 г.

Испанската **социална революция от 1936 г.** , известна още като **Испанската революция** , ¹ е революционен процес , последвал държавния преврат от 17 юли 1936 г. , довел до Испанската гражданска война . Една от идеологическите ѝ основи е анархо-синдикализмът и либертарианският комунизъм на CNT - FAI . Другата е марксизмът на „кабалеристкото“ крило на PSOE и UGT , както и на POUM (и първоначално и на Комунистическата партия на Испания). В анархисткия си аспект тя се характеризира, наред с други неща, с антиклерикализъм по религиозни въпроси , кантонализъм и хоризонтализъм в администрацията, рационализъм в образованието и самоуправляващ се колективизъм в икономиката . В марксистки аспект нейният модел е съветският комунизъм .

Испанската социална революция от 1936 г.

Жени, обучаващи се за милиция в покрайнините на Барселона, август 1936 г.

Контекст на събитието

Дата	19 юли 1936 г.
Място	Няколко региона на <u>Испания</u> , главно <u>Мадрид</u> , <u>Каталония</u> , <u>Арагон</u> , <u>Андалусия</u> и части от <u>испанския Леванте</u> .
Идеологическо влияние на промуутърите	<u>Анархо-синдикализъм</u> <u>Съветски комунизъм</u> <u>Либертариански комунизъм</u>

Пропаганден плакат на CNT ,
призоваващ за революция (1930 г.).

Жена милиционерка позира с пушка
на оръдие, Барселона, 1936 г.

Революцията започна с решението на правителството на Хосе Хирал в неделя, 19 юли, да „въоръжи народа“, за да се изправи срещу военното въстание, започнало в испанския протекторат Мароко в следобедните часове на петък, 17 юли, и което се разпространи на полуострова през следващите два дни. Габриеле Ранцато смята, че „въоръжаването на народа е въоръжаване на революцията“. ² „Правителството на Хирал веднага загуби контрол над ситуацията и през първите месеци въоръжените милиции, вместо да водят война, се посветиха на хаотично и кърваво революционно начинание, по-скоро разрушително, отколкото конструктивно, локалистко и утопично, осъществявано повече от синдикатите – анархистки и социалистически – отколкото от политическите партии.“ ³ Хулиан Казанова споделя тази оценка. Според този историк, поради решението на новото правителство на Хосе Хирал, републиканската държава загубила монопола си върху оръжията и следователно не могла да предотврати избухването на социална революция, тъй като работническите организации не излезли на улицата „точно за да защитят Републиката“, която била пропуснала възможността си, а за да извършат революцията. Там, където Републиката не успяла да постигне с реформите си, тя щяла да постигне с революцията. [...] Контрареволюционен преврат, който се опитал да спре революцията, в крайна сметка я разгърнал.“ ⁴ Луис Ромеро вече бил подчертал парадокса, че „разгръщането“ на революцията „трябвало да бъде пряка последица от дясното военно въстание. Защото

въстанието се случило и под претекст, че се помага на правителството, неговата власт била превишена и без да бъде свалено, то било заменено, като до голяма степен функциите му били узурпирани.“ ⁵

Предистория

Франческо Масия и Луис Компани , архитекти на Статута за автономия на Каталуния от 1932 г. и на Прокламацията за каталунската държава от 1934 г.

Както посочва италианският историк Габриеле Ранцато , през петте месеца на управлението на Народния фронт (от февруари до юли 1936 г.) „революционната идея се разпространява сред нарастващ сегмент от населението“. Идеологът на социализма на Кабалеро , Луис Аракистайн, вече предупреждава, че „ако капитализмът е достигнал такава точка на упадък, че не може да съществува без милиони хора без работа и без хляб, и без тези, които работят, да могат да го правят само срещу недостатъчни заплати и в нечовешки условия на живот, тогава нека изчезне и да отстъпи място на икономическа система, в която няма паразитни класи“. И това би обяснило защо милиони работници по целия свят, особено след въздействието на кризата от 1929 г. , „бяха привлечени от перспективата за революция“ и защо „голяма част от испанския народ беше подтикната да преследва тази цел с отмъстителна и праведна страст“. ²

На Конфедеративния конгрес на Националната конфедерация на труда (CNT), проведен в началото на март 1936 г. в Сарагоса, либертарианският комунизъм , революционният идеал на испанския анархизъм , беше дефиниран както следва : ⁶

След като насилственият аспект на революцията приключи, ще бъдат премахнати: частната собственост, държавата, принципът на властта и следователно класите, които разделят хората на експлоататори и експлоатирани, потиснати и потисници.

С обобществяването на богатството, организациите на вече свободните производители ще поемат отговорността за прякото управление на производството и потреблението.

След като Либертарианската комуна бъде установена във всяко населено място, ние ще задействаме новия социален механизъм. Производителите от всеки бранш или занаят, събрани в своите синдикати и работни места, ще определят свободно как да бъде организирана работата им.

На същия конгрес бяха договорени и мерки за защита на новото либертарианско комунистическо общество, установено след триумфа на революцията, „или срещу опасността от чуждестранно капиталистическо нашествие, или за предотвратяване на контрареволюция в страната“: ⁷

Въоръженото население ще бъде най-голямата гаранция срещу всеки опит за възстановяване на

разрушения режим, независимо дали чрез вътрешни или външни усилия. Хиляди работници са служили във военни казарми и са запознати със съвременните военни техники. Всяка комуна трябва да поддържа собствено въоръжение и отбранителна техника, тъй като те няма да бъдат унищожени и превърнати в инструменти, докато революцията не бъде окончателно консолидирана. Препоръчваме запазване на самолети, танкове, бронирани камиони, картечници и зенитни оръдия, защото истинската опасност от чуждо нашествие е във въздуха. Ако този момент настъпи, хората ще се мобилизират бързо, за да се изправят срещу врага, а работниците ще се върнат на работните си места веднага щом изпълнят отбранителната си мисия.

Развитие

Членове на анархистката милиция по време на испанската социална революция от 1936 г.

Ето как комунистът Мануел Тагуена описва в мемоарите си случилото се в републиканската зона през първите месеци на гражданската война: 8

Реалността, видима за всеки, който погледнеше на улицата, беше, че Втората република беше приключила. Военното въстание, парадоксално, отричи революцията, която се стреми да предотврати, и ефективната власт беше в ръцете на въоръжени групировки – анархисти, социалисти и комунисти – въпреки че правителството формално остана на мястото си като символ на републиканската легитимност в очите на международната общност. Всяка група имаше свои собствени цели, програми и задачи и много скоро всяка притежаваше свои собствени милиционерски части, полицейски сили, снабдителни корпуси и дори собствени финанси. Що се отнася до републиканците, те бяха пометени от събитията и щяха да играят много малка роля през цялата война.

От юли до септември 1936 г.: „лятото на революцията“

Пропаганден плакат на CNT - FAI (1936), насърчаващ защитата на революцията.

Пропаганден плакат на Обединената социалистическа партия на Каталуния (PSUC) от художника на плакатите Жозеп Рено . Той изобразява четирите групи, които социалната революция се е стремил да обедини: работници , селяни, военни и интелектуалци .

Синдикатите CNT и UGT свикаха обща стачка от 19 до 23 юли в отговор на военното въстание. Още през тези първи седмици сред революционните анархо-синдикалистски сектори се очертаха две отделни фракции: радикалната група, свързана предимно с FAI и чрез нея с CNT, въпреки че участваха и други по-малки организации, които разбираха движението като революция в традиционния смисъл; и прагматичната група , съставена също от членове от друг сектор на CNT (и други по-умерени революционни групи), която се застъпваше за участие в по-широк фронт, по-късно наречен Народен антифашистки фронт (FPA), сформирани от синдикатите, присъединили се към избирателната коалиция на Народния фронт .

Емблема на CNT .

Същевременно се появиха и структури на власт извън държавата, повечето от които бяха с местен или регионален характер (Военният комитет на Хихон , Народният комитет на Сама де Лангрео , Съветът на Серданя , Антифашистският комитет на Ибиса и др.), понякога надхвърлящи тези граници, както в случая с Централния комитет на антифашистките милиции на Каталуния , Народния изпълнителен комитет на Валенсия , Регионалният съвет за отбрана на Арагон или Комитета за обществено здраве на Малага .

В рамките на няколко дни започват да се формират фронтовете на Гражданската война , като един от най-важните в контекста на революцията е този на Арагон . На 24 юли 1936 г. първата доброволческа милиция тръгва от Барселона за Арагон. Това е колоната Дурути , състояща се от около 3000 души, предимно работници, координирани от Буенавентура Дурути , които прилагат либертарианския комунизъм в градовете и селата, през които преминават. Други „популярни“ военни структури, като Желязната колона и Червеночерната колона , също са сформирани и маршируват към Арагон. Там ще се проведе най-значимият колективистичен експеримент на революцията.

Ополченец от Обединената социалистическа партия на Каталуния (PSUC) стои на пост близо до Уеска , на Арагонския фронт (1936 г.).

През този период по-голямата част от испанската икономика е поставена под контрола на профсъюзите. Предимно в анархистични райони като Каталуния , това явление достига 75% от общата промишленост , докато в районите, повлияни от социализма , процентът е значително по-нисък. Фабриците са организирани от работнически комитети , а земеделските райони са колективизирани и функционират като либертариански комуни . Дори места като хотели, бръснарници, обществен транспорт и ресторанти са

колективизирани и управлявани от собствени работници. ⁹ Джордж Оруел описва сцена от Арагон през този период, в която той участва като част от Ленинската дивизия на POUM, в книгата си „Почит към Каталуния“ :

Присъединявах се, горе-долу случайно, към единствената общност в Западна Европа, където революционното съзнание и отхвърлянето на капитализма бяха по-често срещани от техните противоположности. В Арагон бях сред десетки хиляди хора, предимно от пролетарски произход, всички от които живеяха и се отнасяха един към друг като равни. На теория това беше пълно равенство, а на практика не беше далеч от него. В известен смисъл имаше намек за социализъм, което обяснява защо преобладаващото мислене беше социалистическо по природа. Много от обичайните мотивации в цивилизования живот – показност, преследване на печалба, страх от работодателите и т.н. – просто бяха престанали да съществуват. Класовите разделения изчезнаха до степен, почти немислима в меркантилната атмосфера на Англия; там бяхме само селяните и ние и никой не беше господар на никого друго.

Либертарианските комуни са действали на основния принцип „От всеки според възможностите му, до всеки според нуждите му“. На някои места парите са били напълно премахнати, заменени с ваучери. При тази система цената на стоките често е била малко повече от една четвърт от предишната. Отчуждените земи са представлявали 70% в Каталуния , близо 70% в Източен Арагон , 91% в Естремадура (която е останала под републикански контрол), 58% в Кастилия-Ла Манча , 53% в Андалусия, незаета от бунтовническите военни, 25% в Мадрид , 24% в Мурсия ¹⁰ и 13% в днешната Валенсианска общност . От общия брой отчуждени земи 54% са били колективизирани, според данни на ИРА . ¹¹ Въпреки това, като се има предвид, че Министерството на земеделието, а оттам и ИРА, са били под контрола на Комунистическата партия, която е била враждебно настроена към колективизацията, цифрите биха могли да бъдат по-високи. Провинциите, където селските колективи придобиват най-голямо значение, са Сиудад Реал — където през 1938 г. са колективизирани 1 002 615 хектара, представляващи 98,9 % от обработваемата площ през 1935 г. — и Хаен — с 685 000 хектара и 76,3 % — като останалите републикански провинции изостават значително. ¹² Много колективи ще просъществуват до края на войната.

Опълченци от колоната Аскасо през юли 1936 г., преди да заминат за Арагонския фронт .

В Арагон, където е провъзгласен либертарианският комунизъм , са сформирани приблизително 450 селски колектива, почти всички от които под контрола на CNT , като около 20 се управляват от UGT . В областта Валенсия са създадени 353 колектива: 264 ръководени от CNT , 69 от UGT и 20 съвместно от CNT и UGT. Сред основните им развития са Обединеният левантински съвет за износ на цитрусови плодове (известен с инициалите си CLUEA) и пълната социализация на индустриите и услугите в град Алкой. ¹³ В Каталуния работническите синдикати на CNT превземат множество текстилни фабрики, организират трамваите и автобусите на Барселона, създават колективни предприятия в риболовната и обувната промишленост и дори разширяват обхвата си до малки търговски

обекти и обществени забавления. В рамките на няколко дни 70 % от промишлените и търговските предприятия в Каталуния стават собственост на работниците, което само по себе си представлява две трети от испанската индустрия. Твърди се, че анархистичните комуни са произвеждали повече, отколкото преди колективизацията.¹⁴ Те са действали на базата на либертариански принципи: решенията са се вземали чрез съвети на обикновените граждани, без никаква бюрокрация.

Наред с икономическата революция, съществува и дух на „културна и морална революция“: либертарианските атенеуми се превръщат в места за срещи и истински културни центрове за идеологическо формиране, организирайки всичко - от курсове по ограмотяване до беседи за здравето, както и широк спектър от дейности: екскурзии в провинцията, обществени библиотеки, театрални представления, политически дискусии и работилници за шиене. Основават се множество рационалистически училища, разширяващи съществуващите предложения в атенеумите и синдикалните центрове, където се прилагат образователните принципи на Ферер и Гуардия, Мела, Толстой и Монтесори. По подобен начин в социалната сфера някои традиции се считат за форми на потисничество, а буржоазният морал се възприема като дехуманизиращ и индивидуалистичен. Така например, по време на революцията на жените в Каталуния е разрешено да правят аборти, идеята за консенсуална свободна любов става популярна и се наблюдава бум на натуризма.

Общественият ред също се промени съществено, като традиционните правоприлагащи органи (полиция, Гражданска гвардия, съдилища и армия) бяха заменени от доброволчески контролни патрули, народни милиции и квартални събрания, предназначени да разрешат евентуални проблеми. Много затвори бяха отворени, освобождавайки затворници, включително много политици, но и обикновени престъпници, а някои затвори бяха разрушени.

Въпреки фактическия колапс на държавната власт, на 2 август правителството на Гирал предприе една от първите стъпки към възстановяване на републиканската държава със създаването на *Доброволческите батальони*, ембрионът на Народната армия на републиката. То също така обнародва няколко декрета, по-скоро символични, отколкото реални:

- Указ на правителството на републиката от 18 юли, с който се обявяват за уволнени военнослужещите, участвали в преврата.
- Указ за уволнение на държавни служители, които симпатизират на организаторите на преврата от 25 юли.
- Указ за правителствена намеса в индустрията от 25 юли.
- Правителствен указ за конфискация от 3 август.
- Правителствено постановление за намеса в продажните цени на храните и дрехите от 3 август.
- Правителствен указ от 8 август за изземване на селски имоти.
- Правителствено постановление за затваряне на религиозни институции на 13 август.
- Декрет за социализация и синдикализация на икономиката на Каталунското автономно правителство от 19 август.
- Указ за създаване на народните съдилища на правителството от 23 август.

Възникват и първите напрежения между стратегията на CNT (и анархистичното движение като цяло) и политиката на Комунистическата партия и нейното разширение в Каталуния, PSUC, а на 6 август членовете на PSUC напускат каталунското автономно правителство поради анархо-синдикалистки натиск.

От септември до ноември 1936 г.: формирането на правителството на Ларго Кабайеро

Милиционери на импровизирана барикада в Барселона (19 юли 1936 г.).

Герб на Регионалния съвет за отбрана на Арагон

Поради ескалиращата война, през октомври-ноември синдикатите започнаха временно да отстъпват контрола над колоните на Държавата за отбрана на Мадрид . Тази отбрана беше ръководена от полунезависим орган, Мадридски съвет за отбрана , по-късно наречен *Мадридски делегиран съвет за отбрана* , в който бяха представени всички партии на Народния фронт, както и анархистите . Началото на това прогресивно по-голямо съгласие и сближаване между партиите на Народния фронт и синдикатите се материализира с формирането на правителството на Франсиско Ларго Кабайеро на 4 септември . Сред приетите мерки бяха правителственият декрет от 17 септември, конфискуващ имуществото на осъдените от народните съдилища, и правителственият декрет от 10 октомври, създаващ извънредни журита. Междувременно каталунското автономно правителство одобри Декрета за колективизация и работнически контрол на 22 октомври.

Основната цел на правителството на Ларго Кабайеро не е била активна намеса в развитието на революцията, а укрепване и укрепване на армията, сред мерките, сред които се открояват Конституцията на Ариергардната бдителна милиция (16 септември), Указът за доброволно прехвърляне на началници и офицери от народните милиции в армията (28 септември) и Указът за прилагане на Кодекса за военно правосъдие към народните милиции (29 септември).

С проточването на войната, пламенността от ранните дни на революцията отслабна и започнаха да се появяват триения между различните членове на Народния фронт , особено между анархистите и комунистите. ¹⁵ ¹⁶ РСЕ (Комунистическа партия на Испания) твърди, че Гражданската война налага отлагане на продължаващата социална революция , докато войната не бъде спечелена, след като силите на генерал Франко бъдат победени . РСЕ се застъпва за избягване на отчуждаването на средните класи, основата на републиканските партии, които биха могли да бъдат засегнати и увредени от революцията и да се обърнат срещу врага. Анархистите и POUM (антисталинистките комунисти) не са съгласни с това мнение, разбирайки, че войната и революцията са едно и също нещо в испанския контекст, продължение едно на друго. Те вярват, че войната е проява на класовата борба и че пролетариатът е победил военните именно заради този революционен импулс, който са носили години наред, а не защото са защитавали „буржоазна република“. Според анархистите и POUM-истите, милициите на партиите и групите, които се противопоставят на правителството на Народния фронт, са възпрепятствани с помощ и ресурси, като по този начин се намалява способността им да действат, и в резултат на това в повечето републикански райони последните промени започват бавно да се обръщат.

Пропаганден плакат на CNT , насърчаващ хората да се бият в Испанската гражданска война .

Изключение прави консолидирането на колективистичния процес в Арагон, където пристигат хиляди либертариански милиционери от Валенсия и Каталуния и където, още преди началото на Гражданската война, се намира най-важната анархо-синдикалистка работническа база, свързана с CNT в цяла Испания. Събранието, свикано в Бухаралос през последните седмици на септември 1936 г. от Регионалния комитет на CNT на Арагон, с делегации от градовете и конфедеративните колони , следвайки директивите, предложени на 15 септември 1936 г. в Мадрид от Националния пленум на регионалните комитети на CNT, за да предложи на всички политически и синдикални сектори формирането на Регионални съвети за отбрана, федерално свързани с Национален съвет за отбрана, който да

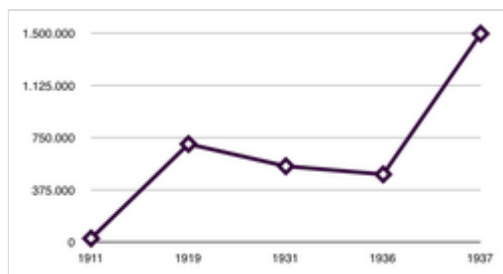
изпълнява функциите на централното правителство, и се съгласява със създаването на Регионален съвет за отбрана на Арагон , който провежда първото си събрание на 15 октомври същата година. ¹⁷

Въпреки това, на 26 септември анархистите (CNT-FAI) на Каталуния, в крайна сметка доминирани от потенциалните фенове , започнаха политика на сътрудничество с държавата, интегрирайки се в автономното правителство на Генералитата на Каталуния , който беше възстановен в опозиция на Централния комитет на антифашистките милиции на Каталуния , който се саморазпусна на 1 октомври. Междувременно Регионалният съвет за отбрана на Арагон беше легализиран и регулиран на 6 октомври с декрет (въпреки че може да се каже, че той винаги е оставал „извън границите на републиканската законност“, която в крайна сметка го прие). В контраст с тази очевидна толерантност, декрет на Генералитата от 9 октомври обяви извън закона всички местни комитети в Каталуния, като официално ги замени с Общински съвети на Народния антифашистки фронт. Всички тези отстъпки на институциите бяха сметени от някои за предателство на класическите принципи на анархизма . ^a

От ноември 1936 г. до януари 1937 г.: интеграцията на CNT в правителството на Ларго Кабайеро

Демонстрация на работници с лозунги от FAI , CNT , AIT и Solidaridad Obrera .

Еволюция на броя на официалните членове на CNT между 1911 и 1937 г.

На 2 ноември Народният изпълнителен комитет на Валенсия одобри нова програма за действие, която го подчини на политиката на републиканското правителство (вторият кабинет на Ларго Кабайеро, сформирани на 4 ноември), което включваше Хуан Гарсия Оливер , Хуан Лопес Санчес , Федерика Монтсени и Хуан Пейро , видни членове на CNT, като министри. През този месец Желязната колона за кратко окупира Валенсия в знак на

протест срещу недостига на провизии, осигурени от Народния изпълнителен комитет, който беше контролиран от прагматиците. Това доведе до сблъсъци по градските улици между либертариански милиции и комунистически групировки, в резултат на които загинаха над 30 души.

На 14 ноември колоната Дурути достига Мадрид, след като се поддава на натиска на прагматиците, които изискват сътрудничество с държавата. На 20 ноември Буенавентура Дурути загива при мистериозни обстоятелства, докато се сражава в битката за Мадрид, където пристига с повече от хиляда опълченци от Арагонския фронт.

Погребението на Дурути в Барселона (23 ноември 1936 г.). Загубата на този анархистки лидер по време на отбраната на Мадрид е тежък удар за милициите в Гражданската война.

На 17 декември съветският вестник „Правда на Москва“ публикува редакционна статия, в която се казва: „Чистката на троцкистите и анархо-синдикалистите вече е започнала в Каталуния; тя се извършва със същата енергия, както в Съветския съюз.“¹⁹ Междувременно друга радикална структура, Военият комитет на Хихон, е преобразувана с декрет от 23 декември в Междупровинциален съвет на Астурия и Леон, регулиран от правителствените органи на републиката и по-умерен в политиката си, като същевременно официално признава формирането на Комитета за национална отбрана. На 8 януари 1937 г. Народният изпълнителен комитет на Валенсия е разпуснат.

През тези месеци правителството поема окончателен контрол над анархистките народни милиции, разпускайки ги, за да бъдат насилствено интегрирани в Народната армия, структурирана и йерархична под командването на професионални офицери.

От януари 1937 г. до май 1937 г.: краят на правителството на Ларго Кабайеро

На 27 февруари 1937 г. правителството забранява вестника на Федералната академия на ислямистите (ФАИ) „Nosotros“ (като по този начин започва периодът, през който повечето публикации, критични към правителството, са цензурирани). На следващия ден то забранява на полицейските служители да членуват в политически партии или синдикати, мярка, приета от каталунското автономно правителство на 2 март. На 12 март Генералитатът (каталунското правителство) одобрява заповед, изискваща предаването на всички дълги оръжия и взривни вещества от немилитаризирани групи. Започват по-нататъшни сблъсъци между фракции на Народния фронт и на 27 март анархистичните съветници на каталунското автономно правителство подават оставка. През март милитаризацията на

милициите е завършена, тъй като те са прехвърлени в редовната армия и подложени на нейните дисциплинарни и йерархични режими, ход, който предизвиква значителен протест от страна на анархистичното движение.

На 17 април, денят след завръщането на министрите от CNT в Генералитета, група карабинери в Пучсерда поискаха работническите патрули на CNT да предадат контрола върху граничните пунктове с Франция . По същото време Гражданската гвардия и Щурмовата гвардия бяха разположени във Фигерес и други градове в провинция Жирона , за да прекратят работническия контрол над полицията, а *Съветът на Серданя* , един от най-автономните, беше разпуснат. Едновременно с това в Барселона Щурмовата гвардия започна да разоръжава работниците пред очите на обществеността по улиците.

През май сблъсъците между поддръжниците на революцията и тези, които са били за възстановяването на републиканската държава, се засилват. На 13 май 1937 г., след събитията от Майските дни в Барселона, двамата комунистически министри , Хесус Ернандес и Висенте Урибе, предлагат на правителството Националната конфедерация на труда (CNT) и Работническата партия на марксисткото обединение (POUM) да бъдат наказани, с което ефективно започват репресиите срещу последната партия. На 16 май Ларго Кабайеро подава оставка и е сформирано правителство на социалиста Хуан Негрин (уж човек на Прието), но без подкрепата нито на анархистите, нито на социалистите, *свързани с Кабайеро* .

Правителството на Негрин: възстановяването на републиканската държава

Анархо-феминистката активистка Лусия Санчес Саорнил с литовско-американската анархистка Ема Голдман (1938).

На 25 май FAI е изключена от Народните съдилища. На 8 юни 1937 г. правителството (което е базирано във Валенсия от ноември 1936 г.) издава декрет, с който временно забранява селските колективи, които все още не са били разпуснати. На 14 юни е сформирано ново правителство на Генералитета на Каталуния, от което са изключени и анархистите и членовете на POUM. На 15 юни POUM е обявена за незаконна , а изпълнителният ѝ комитет е арестуван. На 16 юни 29-та дивизия (бившата Ленинска дивизия на POUM) е разпусната.

През август критиките към СССР бяха забранени с правителствен циркуляр . ^[*необходима цитат*] Също през август централното правителство нареди разпускането на Арагонския съвет за отбрана, практически последният останал революционен орган на властта, който

беше окупиран от войските на Републиканската армия на 10-ти. Хоакин Аскасо , неговият президент, беше арестуван. По същия начин 11-та комунистическа дивизия атакува различни Арагонски комитети и разпуска колективизациите, въпреки че много от тях бяха реорганизирани малко след това. На 7-ми правителството разреши частни религиозни богослужения, една от многото му мерки, опитващи се да възстановят правителствената власт в Републиканската зона, докато в Барселона се проведе демонстрации срещу спирането на анархо-синдикалисткото издание „*Солидаридад Обрера*“ , които бяха насилствено потушени. На 16-ти политическите митинги бяха забранени в Барселона. На 26-ти същия месец Астурийският съвет се провъзгласи за Суверенен съвет на Астурия и Леон , суверенна и независима от Републиката организация .

На 21 октомври пред затвора „Сан Мигел де лос Рейес“ във Валенсия се проведе демонстрация на CNT и социалистически активисти , които заплашиха да разбият портите, ако затворниците не бъдат освободени. На 12 ноември CNT се оттегли от комитетите на Народния фронт.

На 6 януари 1938 г. правителството публикува декрет, с който се забранява всякакво ново емитиране на банкноти и монети от комитети, градски съвети, корпорации и др. и се дава едномесечен срок за изтеглянето им от обращение.

Революцията в различни аспекти

Републикански милиционери стрелят по статуята на Светото Сърце на Серо де лос Анхелес (Мадрид) на 28 юли 1936 г. Този паметник се намира в географския център на Иберийския полуостров , така че тази символична екзекуция е била предназначена да представи края на католицизма в Испания .

Икономически

Основната цел на Революцията е била да подкопае традиционните капиталистически структури на икономиката. Най-важните елементи са били тези, свързани със собствеността и развитието на икономиката във всичките ѝ фази: управление, производство и разпределение. Поради тази причина на цялата територия под републикански контрол са проведени множество експерименти в управлението и контрола на работниците, както и колективизация на селското стопанство. В някои градове трансформациите са били

спонтанни и са поели по различни пътища; в много случаи обаче първата стъпка е била направена в Барселона, а останалата част от Испания е последвала примера ѝ. ^[необходим е цитат]

Индустрията

Работници в колективизирана фабрика за автобуси в Барселона (1936 г.). В началото на войната много фабрики са превзети от синдикатите и е установено работническо самоуправление .

Плакат на CNT от май 1937 г., изобразяващ колективизирана текстилна индустрия: „Колективизирана работническа индустрия за матраци“ .

След преврата и началото на гражданската война много собственици в републиканската зона бяха убити, затворени или избягали; по този начин в цялата лоялистка зона множество компании и фабрики останаха без ръководство. ²⁰ Тази ситуация доведе до превземането

на фабрики, компании и цели индустрии от профсъюзите. ²¹ В индустриалната сфера революцията се проведе по различни начини. Тези различия произтичаха от множество фактори: изчезването на собственика, силата и политическата ориентация на работническите организации, наличието на чуждестранен капитал в самата компания или дори предназначението на нейните продукти. Изправени пред тази ситуация, се очертаха три основни подхода: работнически контрол, национализация или социализация. Фундаменталните разлики бяха: по отношение на работническия контрол, наличието на чуждестранен капитал ограничаваше революционния капацитет на работниците; национализацията се случи в компании с управление, съобразено със съветския комунизъм, а по-късно и във всички военни индустрии; и накрая, социализацията се случи в онези индустрии, които не разполагаха с голям обем чуждестранен капитал и чиято политическа принадлежност беше близка до или подкрепяше принципите на CNT-FAI. ²² В началото на войната Каталуния е притежавала около 70% от цялата испанска индустрия ²³ , което, ако добавим, че е била нервният център на CNT и испанския анархизъм, дава представа за нейното значение в революционния процес, тъй като е едно от местата, където са се случили едни от най-големите и интересни революционни преживявания. ²⁴

На всички места, където са били прилагани индустриални мерки, трябва да се вземат предвид определени фактори, като например вида на индустрията или създаването на различни работнически организации и политически партии, особено в началото на революцията, когато действията са били по-широко разпространени, е имало по-голяма свобода на движение и държавата не е била в състояние да им се противопостави. ²⁵

Първият модел на индустриален контрол беше социализацията, която се състоеше в управление на индустрията от самите работници. На практика това се изразяваше в премахване на частната собственост в полза на колективното управление и собственост, основано на принципите на прякото действие и антиавторитаризма на анархизма. ²⁶ В този случай управлението се осъществяваше от съвет на директорите, съставен от по-малко от петнадесет души, представляващи всички нива на производство и услуги в компанията, и в който синдикатите трябваше да бъдат пропорционално представени. Този съвет се избираше на събрание на работниците, пред което те бяха отговорни. ²⁷ Печалбата се разпределяше между: работниците, компанията и социални цели. В рамките на компанията печалбата се разпределяше като резервен фонд; между работниците печалбата се разпределяше като сума, която събранието решаваше как да се използва; и за социални цели като вноски в регионални кредитни съюзи, обезщетения за безработица или инвестиции в образованието и здравеопазването. ²⁸ ²⁹ ³⁰

Вторият модел беше национализацията, която се състоеше от държавно управление на индустрията. Това доведе до премахване на частната собственост, заменена с държавна собственост и управление. ³¹ Бордовете на директорите бяха контролирани от държавата, а печалбите се задържаха от държавата и самата компания. Това беше вариантът, застъпван от Комунистическата партия , тъй като би отслабил един от най-ясните източници на власт – икономическата власт – държана от CNT. ³²

Третият и последен модел беше работническият контрол, който се състоеше в създаването на Работнически комитет, отговорен за наблюдение на условията на труд, паричния поток на компанията и производството във всички частни компании, ³³ с изключение на тези, които нямаха достатъчно служители, за да отговарят на условията за членство в комитета. Тези комитети можеха да имат не по-малко от трима и не повече от девет членове и бяха

съставени от представители на двата синдиката, пропорционално представляващи всички услуги или индустрии, които компанията управляваше. Тези представители се избираха на работно събрание, което също така решаваше дали комитетът има право да одобрява парични преводи, честотата на срещите между комитета и ръководството, както и честотата на срещите между самите комитет и ръководството. Длъжностите бяха неплатени, мандатът беше две години (с възможност за подновяване), а членовете на комитета се отчитаха пред събранието на компанията и Генералния съвет на индустрията. Комитетът одобряваше работни графици, увеличения и намаления на заплатите, промени в категориите длъжности или местата на работа и уведомления за отсъствия на служителите. Комитетът беше длъжен да се събира всяка седмица, за да обсъжда предложенията на работодателя и да гарантира спазването на официалните разпоредби. Представителството на работодателите остана в ръцете на законния представител на компанията, който запази правомощието да наема, да управлява паричните средства, както и да одобрява и определя собственото си възнаграждение. Ако компанията беше юридически структурирана като корпорация или друг вид бизнес субект, член на комитета беше длъжен да присъства на заседанията на борда с право на глас, но без право на глас. ³⁴

Възнаграждението за труд беше една от точките на спор между анархистките и марксистките перспективи по време на революционния период. Докато анархистките организации се застъпваха за еднофамилна заплата, марксистките организации се застъпваха за многостепенна система на заплащане, основана на вида на извършената работа. ³⁵ Тези различия произтичаха от концепциите на двете перспективи за индивида и неговите мотиви като производители. Първо, докато анархизмът разглежда индивида като субект с нужди, които трябва да бъдат задоволени, марксизмът разглежда индивида като производител. ³⁶ Второ, анархизмът твърди, че работниците ще се стремят да произвеждат и да подобряват процеса, стига да контролират производствената дейност, докато марксизмът разбира, че работниците ще полагат повече усилия в замяна на по-високо заплащане. ³⁷

Примери за индустрии, колективизирани от CNT

Филмовата индустрия

Билет за кино, колективизирано от синдикатите CNT и AIT.

Единният развлекателен съюз на CNT в известен смисъл е бил модел за организация и действие в рамките на конфедерацията. Показателно е, че кината и театрите в Барселона са били сред първите и най-решителни окупации от активистите на CNT в Барселона между 20 и 25 юли.

Няма съмнение относно обвързващия контекст около тази революционна ситуация, но на 26 юли е назначена „Комисия от техници“, която да подготви проект, определящ новата рамка за работа в кината и театрите. Същия ден, Каталунският генералитет, обзет от събитията, създава „Comisaria d'Espectacles de Catalunya“ (Каталунската комисия по развлеченията), която всъщност никога не функционира, като продукцията е напълно монополизирана от работниците, организирани чрез синдиката CNT (Национална конфедерация на труда).

Революционен ентусиазъм организира и вдъхна енергия на всички филмови и театрални дейности в Барселона от 6 август до май 1937 г. Проектът започна със стандартизиране на заплатите за всички видове работа във филмовата индустрия. Обезщетенията за болест, инвалидност, старост и безработица бяха въведени за постоянно. Цялата тази система осигури заетост на около шест хиляди души и поддържаше 114 кина, 12 театъра и 10 музикални зали през този период. В театър „Тиволи“ дори беше създадена оперна трупа в опит да се представи операта на по-широка публика.

Може да се каже, че това е един от секторите с най-добри икономически резултати, което дори води до построяването на някои кина като „Аскасо“ (сега „Вергара“). Други са реновирани или завършени, като например кино „Дурути“ (сега кино „Аренас“).

На политическо ниво, колективизацията на киното представлява нов начин за разбиране на изкуството, радикално противоположен на буржоазната и капиталистическата система. В творческия процес няма единство на критериите; догматизмът не се вкоренява зад кулисите или пред камерата. Седмото изкуство включва нова форма на репортаж, като излиза по улиците с камери, за да заснема случващото се около тях. Започва народна мобилизация, позволяваща на режисьорите да споделят видяното, а получените послания се очертават като контраинформация. По този начин информацията на хората замества тази на силните.

Между 1936 и 1937 г. над сто филма са продуцирани от продуцентската и дистрибуторска компания, създадена от CNT (Национална конфедерация на труда). Документалните филми несъмнено са най-разпространеният жанр, тъй като войната неизбежно прониква във всяка дейност. SIE Films (Синдикат на развлекателната индустрия) и лейбълът Spartacus Films са създадени за филмово производство. Синдикатът разполага с две големи студия с три *звукови сцени*, а Белгийският дворец в Монтжуик е пригоден за спомагателни услуги като сценография и статисти. Репресиите от май 1937 г. обаче задушават социалната революция по улиците на Барселона и въпреки че филмите продължават да се правят, предишният темп на производство се забавя значително.

Анархисткото филмово производство е било уникално преживяване. То е било изключително важна част от творческия живот в Каталуния по онова време и се е разпространило в Арагон, Мадрид и региона Леванте чрез различни модели, вероятно адаптирайки се към обстоятелствата в градовете и трудещите се хора, които са го направили възможно. Въпреки че продукцията в Мадрид е била по-малко мащабна, отколкото в Барселона, там са заснети 24 филма, както документални, така и игрални.

В историята на киното бихме могли да кажем, че по това време се е появил феномен, който ще се разпространи през целия 20-ти век и в момента е от огромно значение в борбата срещу капиталистическата глобализация: контраинформацията. Подобен прецедент е имало и по време на Руската революция. Работниците са имали достъп до камери, но след репресиите в Украйна и Кронщат, с установяването на болшевишката диктатура, киното се превръща в основен пропаганден инструмент на режима. Трябва да си спомним и Пражката пролет и

френския май от 1968 г., където контраинформацията също е изиграла решаваща роля. Колективът „Дзига Вертов“, воден от Жан-Люк Годар , извежда камери по улиците и окупира кино „Одеон“.

Дърводелската промишленост

Между 7000 и 10 000 души са работили в тази индустрия или индустриален сектор по време на Гражданската война. Малко след 19 юли, докато работниците постепенно се завръщали в своите компании и работилници, тези в дърводобивната промишленост, един от най-радикалните сектори ³⁸ , започнали да социализират своята индустрия. Те започнали, като поели контрола над компаниите и чрез общ план за рационализиране на усилията и ресурсите затворили работилници, които не отговаряли на достатъчни хигиенни стандарти, прегрупирайки ги, за да създадат големи, добре осветени помещения. Въпреки че в началото останали малки работилници, по-късно те били включени в процеса на социализация.

Но след няколко месеца относителна спонтанност, усилията бяха координирани, докато не беше постигнат 8-часов работен ден, заплатите бяха стандартизирани, условията на труд бяха подобрени и, най-важното, производството се увеличи. Социализацията се разпростира от сечта на дървета в Пиренеите до разпространението на готови мебели, обхващайки всички фази на дъскорезницата, дограмата и дърводелството. ²² Някои материали, които бяха трудни за получаване поради войната, бяха заменени с други.

Създадени са професионално училище и библиотеки, а през 1937 г. дори е проведен панаир, представящ социализирани мебели. Те успяват да се координират с социализираната дърводобивна промишленост в региона Леванте, за да произвеждат различни видове мебели, без да се конкурират помежду си. Въпреки че някои размени са се осъществявали чрез бартер (с други социализирани сектори или с някои селскостопански колективи), в повечето случаи е трябвало да се използват пари. Генералитетът (каталунското правителство) е поставял някои пречки пред производството.

Земеделие: Колективизации

Пропаганден плакат на
Работническата партия на
марксисткото обединение (ПОУМ) от
1936 г., насърчаващ
самоуправленския колективизъм на
земеделските стопанства: *Селяни,
земята е ваша* .

Може би най-поразителният пример за социалната революция в Испания през 1936 г. идва от хилядите аграрни колективи, които възникват. По-голямата част от тези колективи възникват в отговор на земите, останали свободни или конфискувани от комитетите след превратата. [39] ИРА ^{отчитала} 1500 колектива в цяла Испания, въпреки че този брой е вероятно да е по-близо до 2500. ⁴⁰ Тези колективи в крайна сметка са организирани териториално, както в случая с Арагон с Регионалния съвет за отбрана на Арагон , в Кастилия с обединението на селските и разпределителните федерации ⁴¹ и в Леванте със създаването на CLUEA ⁴² . През цялата война те са постоянно присъствие в политическите и икономическите позиции на всяка фракция, превръщайки се в известен смисъл в още едно идеологическо бойно поле в рамките на републиканската страна. ³⁹ Според анархиста Хосе Пейратс , присъединяването или напускането на колектива е било свободно. Ако дребен земевладелец искал да продължи да обработва земята самостоятелно, можел да го направи, стига да не наема никого. ⁴³ Тоест, колективите били организации в самото село, които управлявали производството, труда и разпределението на всички стоки и услуги. В някои села те обхващали цялото население, докато в други били само част от него. ⁴⁴ Трябва да се отбележи, че въпреки че колективите се приписват на конфедералисткото движение, UGT имала мощен селски съюз, наречен Национална федерация на земеделските работници (FNTR), който през 1936 г. имал повече от половин милион членове, а когато започнала гражданската война, голяма част от тези членове били в полза на колективите. ⁴⁵

Анархистките колективи са вдъхновени от трудовете на Пьотр Кропоткин („Завладяването на хляба “), Исак Пуенте („ Либертариански комунизъм “), Диего Абад де Сантилян („ Икономически организъм на революцията “) и Орасио Мартинес Прието („Анархо-

синдикализъм: *Как ще консолидираме революцията*“). ⁴⁶ От тези автори произлизат концепции като завладяването на масите, свободната община, федерализма и превземането на средствата за производство от синдикатите. Тези концепции, заедно с други развития и размисли, довеждат до приемането на либертарианския комунизъм като икономическа организация на CNT през 1936 г. ⁴⁷

Следвайки либертарианските практики, анархистичните колективи се управляваха от структура „*отдолу нагоре*“ . Тоест, всички решения и назначения се вземаха на събрания, ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ където всеки от общността, който желае да участва, можеше да го направи. ⁵¹ Тези събрания разглеждаха всички въпроси, отнасящи се до общността, и дори хора, които бяха решили да не се присъединят към колектива, можеха да участват, въпреки че нямаша право на глас. Напредъкът на колектива и бъдещите му действия също се обсъждаха на същите тези събрания.

На по-широко организационно ниво, анархистичните колективи се стремяха да се организират във федерации, следвайки примера на Арагон и неговия Съвет за отбрана. Провеждаха се конгреси, застъпващи се за създаването на федерации от колективи, но в нито един случай не беше създаден по-сложен орган. Имаше обаче някои много интересни примери за федерализъм, като например CLUEA, организация, която управляваше износа на цитрусови плодове в региона Леванте. Размяната се осъществяваше и между колективите, било то под формата на бартер, със собствени книжни пари или с официална валута.

Колективите са се образували в селата в резултат на изоставянето, експроприацията или натрупването на земя и инструменти от селяни. Те са били съставени от всеки, който е искал да принадлежи, а работата е била разделена между различните членове. На местата, където парите не са били премахнати, заплатите в повечето случаи са се превръщали в семейна заплата. Тази заплата се е основавала на броя на членовете на семейството, като се е увеличавала, ако някой е бил двойка или е имал деца. ⁵²

Един от най-забележителните аспекти на анархистичните колективи е техният подход към проблема с парите и разпределението на стоките. В села и градове, където парите са били премахнати, са били търсени различни решения, вариращи от място на място: ваучери, подписани или подпечатани от комитети, счетоводни книги, местна валута, таблици за разпределение или индивидуални или семейни книги за ваучери. ⁵³ В случаите, когато парите са били премахнати, те са били използвани за придобиване на стоки или инструменти, които колективът не е могъл да си набави сам.

Най-големите проблеми, пред които са изправени колективите, произтичат от самата война: недостиг на суровини като торове, семена, оборудване и инструменти, както и липса на работна ръка поради мобилизация. Те също така са имали сериозни проблеми в отношенията си с държавата. Те включват дискриминация при финансирането на ИРА, конкуренция от страна на СЕА в Леванте ¹³ , принудително синдикализиране в Каталуния ⁵⁴ и принудително разпускане в Арагон. ⁵⁵

След като държавата беше реструктурирана на което и да е от нивата си, тя се опита да ограничи, насочи или поне да канализира колективите. Министърът на земеделието Урибе изготви декрет за колективизация на селското стопанство, който отдава голямо значение на отделния фермер. ⁵⁶

Обхватът на революцията

Цифрите често са неясни. Цитирани са различни числа. Гастон Левал казва, че са участвали 3 милиона души. Върнън Ричардс говори за 1 500 000. Франк Минц, в проучване от 1970 г., казва, че е имало между 2 440 000 и 3 200 000. Но през 1977 г. той преразглежда тези данни, като поставя минимума на 1 838 000 колективисти. Неговото оправдание е следното:

Необходимо е да се оцени общото работещо население в Републиканска Испания според развитието на фронтите. До загубата на северната част през март 1937 г. то може да се оцени на шест милиона, а след това на пет милиона. От падането на Арагон през март 1938 г. нататък трябва да се вземат предвид 4 200 000 работници.

Това са хипотетични цифри, които ще ни позволят да изчислим общите проценти. Първо, важно е да се подчертае, че почти всички данни идват от CNT, въпреки че UGT също е имала същото, макар и не по-голямо, значение в много провинции. Следователно, моите изчисления са минимални и предварителни. Освен това, основният недостатък в момента е липсата на изчерпателни данни за индустриалното самоуправление и особено за военната индустрия; липсват и проучвания за постиженията на UGT. Въпреки това мога да организирам данните, както следва:

Андалусия. Минималният брой земеделски колективи е 120, а максималният е 300. Ако вземем средно 210 колектива с по 300 души всеки, това би представлявало 63 000 души.

Арагон. Цифрата от 450 колектива с 300 000 жители е приемлива. Освен това UGT е имала известна сила, например 31 колектива в Уеска.

Кантабрия. Цитираните цифри, макар и минимални, могат да бъдат обобщени по следния начин: приблизително сто земеделски колектива с 13 000 души.

Каталуния. Минималният брой земеделски колективи е 297, а максималният е 400. Ако вземем 350 колектива със средно 200 души, имаме 70 000. За индустриално самоуправление, според закона, общият брой на работниците е определен, въпреки че безработицата е значителна. Ако вземем 80 % от 700 000 работници в провинцията, имаме 560 000 души; тоест, със семействата им, минимум 1 020 000.

Централна Испания. Земеделски колективи на CNT с 23 000 семейства, тоест минимум от приблизително 67 992 души, към които трябва да добавим колективите на UGT, с поне същия брой, тоест 176 000 в селското стопанство. В столиците и малките градове е имало много индустриални колективи. Изглежда логично да се счита, че са засегнати минимум 30 000 души.

Естремадура. Числото от 30 колектива със средно 220 души, т.е. 6000 души, следва да се счита за максимум за CNT и UGT.

Леванте. Нашата оценка е за поне 503 колектива в селското стопанство, което би засегнало 130 000 души. В промишлеността минималната и хипотетична цифра е 30 000, което, както в случая с Централния регион, е разумно.

Общо. 758 000 колективисти в селското стопанство и 1 080 000 в промишлеността. Следователно имаме 1 838 000, минималната цифра, както обяснихме в началото.

Франк Минц. *Самоуправление в революционна Испания*. Ла Пикета, 1977. ⁵⁷

Въпреки че изследването е доста изчерпателно, в случая с Кантабрийския регион, Минц не споменава Астурия, която по време на войната е поставила почти цялата си промишленост и минно дело под контрола на работниците, което със сигурност е наброявало над 80 000 работници.

Образователни

Вижте също: Единен нов училищен съвет и Педагогика в анархизма.

Снимка на анархистичния педагог Франсиско Ферер Гуардия (1859-1909), който открива първата либертарианска образователна институция в Барселона (1901) и полага основите за прилагането на анархизма в педагогиката в Испания.

В образователната сфера също се случиха важни събития, въпреки че те се сблъскаха със значителни пречки при извършването на по-интензивна работа. Една от най-значимите промени беше, че образованието се превърна във основен стълб в изграждането на новото революционно общество. ⁵⁸

В рамките на началното и средното образование е важно да се отбележи разликата между селската и градската среда. Също така е изключително важно да се вземат предвид териториалните различия и влиянията, присъстващи във всяка от тях. Първо, трябва да обсъдим Съвета на Единното ново училище (CENU). Тази организация, създадена в Каталуния на 27 юли 1936 г., е натоварена със задачата да реструктурира образователната система в Каталуния. Този орган може да се разбира като модел на публично управление на образованието: безплатно, съвместно обучение, светско, с използване на майчиния език и обединяване на различните образователни нива. ⁵⁹ CENU обаче предизвиква подозрение и в рамките на каталунското движение, свързано с CNT, и дори е създадена Регионална федерация на рационалистическите училища извън организацията. Въпреки това влиянието му в съседните региони е очевидно. ⁶⁰ В селските райони колективистичното движение е принудено да се намесва по-директно, отколкото в градовете. ⁶¹ Ето защо, независимо дали защото образователни структури преди това не са съществували, или

защото е имало по-голяма автономия, в много селски общини общността е покривала разходите за помещения, специалисти или администрация. ⁶² Важно е също да се вземат предвид законите на някои общности, които забраняват детския труд. ⁶¹

В областта на професионалното и техническо обучение бяха създадени и развити различни инициативи. В индустриалния сектор те бяха до голяма степен продукт на профсъюзи, които, знаейки, че им липсват квалифицирани техници и не им се доверяваха, се опитаха да обучават членове на своите организации. Сред тези инициативи бяха множество училища за специфични занаяти: железопътен транспорт, оптика, транспорт или металообработване, както и отдели, посветени на професионалното обучение. ⁶³ В селскостопанския сектор федерациите на профсъюзите осъществиха този тип инициативи, включително училището за секретари в Леванте, селскостопанския университет в Монкада, регионалният институт по земеделие и животновъдство и училището на бойците в Монсон. ⁶⁴

В рамките на неформалното образование съществуваша либертарианските или популярните атенеуми – социални центрове, където се провеждаха различни информационни, културни и свързани с работата дейности. Тези атенеуми имаха силна традиция в райони, където анархизмът беше разпространен; по време на войната обаче те се разшириха дори в райони с малко присъствие на CNT (Национална конфедерация на труда). В някои случаи, като например Мадрид, тези атенеуми стигнаха дотам, че създадоха училища, осигуриха здравно осигуряване и насърчиха други видове услуги. ⁶⁵ Няколко колектива предприеха и други инициативи, като например създаването на библиотеки, артистични дейности, прожекции на филми, ⁶⁶ създаването на театрални групи, атенеуми, ⁶⁷ основаването на собствени академии, ⁶⁸ или детски градини. ⁶⁹

Проблемите, с които революцията трябваше да се сблъска в образователната област, имаха два различни корена: от една страна, това бяха проблемите, присъщи на военната ситуация, към които могат да се добавят и тези, които образователната сфера вече беше влачила, а от друга страна, тези, присъщи на рационалистичното училищно движение. ⁷⁰

- Първо, важно е да се посочи несъвършената училищна структура в Испания. ^b Този проблем се изостри в селските райони, където много общини изобщо нямаша училища или имаха училища в много несигурно състояние. В селските райони трябва да се добави и бичът на детския труд, практика, срещу която многобройни общности се противопоставиха в своите устава. ⁷²
- Подобно на предходната точка, един от проблемите, наблюдавани като цяло и в частност в рационалистичните училища, беше липсата на квалифицирани учители. Този проблем, който е неразделен от структурните недостатъци в образованието, се изостри в селските райони, тъй като съвпадна с летния ваканционен период. ⁷³ Липсата на квалифицирани учители оказва особено влияние върху либертарианската сфера, тъй като повечето от хората, които ръководеха рационалистичните училища, бяха активисти с истински интерес и добри намерения. ⁷⁴
- На друг фронт, един от проблемите, който беше разгледан, беше липсата на координация между рационалистичните центрове. Тази координация се осъществяваше в повечето случаи неформално, въз основа на афинитет и близост. Най-интересният отговор в това отношение беше Регионалната федерация на рационалистичните училища в Каталуния, която планираше създаването на издателство и Рационалистически стандарт. Федерацията обаче не претърпя значително развитие. ⁷⁵
- Накрая, важно е да се отбележи недостигът на икономически и материални ресурси поради необходимостта от поддържане на военна икономика и икономическото

задушаване, на което е подложено колективистичното движение. Тази липса на ресурси е била от основно значение за разбирането на липсата на реорганизация на образователната структура, с проблеми като липсата на материали, която понякога е била отстранявана чрез преобразуване на други сгради. ⁷⁶

Военни

Група опълченци от колоната Дурути .

Международни опълченци от колоната Дурути , където отдясно се появява роденият в Белгия либертарианец анархо-синдикалист Луис Мерсие-Вега .

Съвпадението на революцията и Гражданската война означава, че във военната област са разработени различни инициативи, координирани от новите администрации, създадени от революционната вълна, повечето от които в крайна сметка се провалят. Настъплението към Арагон вероятно е първата от тези инициативи, започваща на 24 юли 1936 г., когато първата доброволческа милиция, колоната Дурути , тръгва от Барселона към Сарагоса . ⁷⁷ Една от последните колони, които тръгват, е колоната Лос Агилучос , която напуска Барселона на 28 август за Уеска . Колоните от Барселона и Лерида се насочват главно към Уеска и Сарагоса , докато тези от Валенсия се насочват към Теруел , като многократно обсаждат трите провинциални столици. В началото на септември пристига малка колона: колоната Карод-Ферер, която се установява около Вилиануеа де Уерва . Тази операция продължава до края на септември, когато, изправени пред императива на предстоящата битка за Мадрид, някои от колоните са принудени да се откажат от независимостта си, като се подчиняват на изискванията на правителството.

Група въоръжени жени от милицията.
(1936 г.)

Десантът на Майорка е друга подобна инициатива. Идеята за експедиция до Майорка се е обсъждала още от превземането ѝ от бунтовниците на 19 юли, заедно с Ибиса и Форментера . Менорка е единственият остров в Балеарския архипелаг, който не попада в ръцете на Франко. Експедиционистите успяват да превземат островите Ибиса, Форментера и Кабрера, като дебаркират на Майорка близо до Пунта Амер и Порто Кристо (по-късно преименуван на *Порто Рохо*). На 5 септември, следвайки заповеди от правителството на Ларго Кабайеро да изостави Майорка, колоната на Байо започва отстъплението си, което продължава до 12 септември, когато се завръща в Барселона. Така нареченият *десант на Майорка* може да се счита за окончателно приключен, когато на 20 септември войските на Франко от Майорка окупираят Форментера. Последната инициатива е защитата на Мадрид, в която участват Централните конфедеративни милиции на CNT . Това се случва през ноември 1936 г. Буенавентура Дурути , една от главните фигури на революцията, умира там на 20 ноември 1936 г. Съпротивата на народните милиции, скоро милитаризирани, за да сформират Републиканската народна армия , заедно с подкрепления от Интернационалните бригади , позволява на Мадрид да издържи атаката на бунтовниците. Многобройни анархо-синдикалисти участват в последвалата защита на града, като например колоната, водена от Чиприано Мера, родом от Мадрид .

Оценки

- a. Федерика Монтсени, известна ораторка и активистка от CNT, влезе в правителството и в крайна сметка беше освиркана от собствените си другари на един от митингите си. ¹⁸
- b. Процентът на записване в училище е бил около 50%, от които само 70% от записаните са посещавали редовно занятия. ⁷¹

Референции

1. ^[1]SUDOC (Френска система за университетска документация) Списък на книги, които използват термина
2. Ранзато, 2014 , стр. 367.
3. Ранзато, 2014 , стр. 365-367.
4. Казанова, 2007 , стр. 204-205.
5. РОМЕРО , Луис (1982). *Защо и как убиха Калво Сотело* (<https://archive.org/details/porqueycomomatar000rome/page/89>)ISBN 84-320-5678-2 . (<https://archive.org/details/porqueycomomatar000rome>) . Награда Espejo de España 1982. Барселона: Planeta. стр. 89. (<https://archive.org/details/porqueycomomatar000rome/page/89>)ISBN 84-320-5678-2 . (<https://archive.org/details/porqueycomomatar000rome>)

- [details/porqueycomomatar000rome/page/89\)](#)
6. Ранзато, 2014 , стр. 240.
 7. Ранзато, 2014 , стр. 3240-241.
 8. Ранзато, 2014 г.
 9. Андреаси, 1996 , стр. 86.
 10. Гонсалес Мартинес, 1999 г. , стр. 93.
 11. Пейн, 1972 , стр. 241-267.
 12. Гаридо Гонсалес, Луис. *Колективизираната икономика на републиканската зона по време на Гражданската война* . Университет в Хаен. стр. 6.[2] (*Неработеща връзка е налична в Интернет архива* ; вижте история (https://web.archive.org/web/*/http://www.upf.edu/materials/fhuma/hcu/docs/t6/art/art110.pdf) , първа версия (<https://web.archive.org/web/1/http://www.upf.edu/materials/fhuma/hcu/docs/t6/art/art110.pdf>) и последна версия (<https://web.archive.org/web/2/http://www.upf.edu/materials/fhuma/hcu/docs/t6/art/art110.pdf>)).
 13. Quilis Tauriz, 1992 , стр. 83-85.
 14. Сюъл, 2007 , стр. 141.
 15. Луис Перарнау. *Испания предаде Сталин и Гражданската война* .[3] Архивирано (<https://web.archive.org/web/20160310224825/http://www.fundacionfedericoengels.org/index.php/marxismo-hoy/no11-antonio-gramsci-y-la-revolucion-italiana/153-espana-traicionada-stalin-y-la-guerra-civil>)на 10 март 2016 г. в *Wayback Machine* .
 16. Хуан Мануел Вера. *Сталинизм и антисталинизм в Испания* [4] Архивирано (<https://web.archive.org/web/20160304074142/http://www.fundanin.org/vera1.htm>)на 4 март 2016 г. в *Wayback Machine* .
 17. Пейратс, 1971 , стр. 211.
 18. Феран Галего, 2017 г. , стр. 367.
 19. Енценсбергер, 2006 г.
 20. Пейратс, 1971 , стр. 275.
 21. Pérez Baró, 1974 , стр. 45-46.
 22. Томас, 1979 , стр. 575.
 23. Левал, 1977 , стр. 268.
 24. Кастелс Дюран, 1996 , стр. 11.
 25. Кастелс Дюран, 1996 , стр. 14.
 26. Кастелс Дюран, 1996 , стр. 28.
 27. Pérez Baró, 1974 , стр. 90-91.
 28. Перес Баро, 1974 , стр. 93.
 29. Левал, 1977 , стр. 401.
 30. Куилис Таурис, 1992 , стр. 181.
 31. Кастелс Дюран, 1994 , стр. 30.
 32. Болотен, 1980 , стр. 309.
 33. Перес Баро, 1974 , стр. 81.
 34. Pérez Baró, 1974 , стр. 85-86.
 35. Кастелс Дюран, 1994 , стр. 19.
 36. Кастелс Дюран, 1994 , стр. 22.
 37. Кастелс Дюран, 1994 , стр. 23.
 38. Пейратс, 1971 , стр. 170.
 39. Казанова, 1997 , стр. 200.
 40. Томас, 1979 , стр. 600.
 41. Левал, 1977 , стр. 231-232.
 42. Quilis Tauriz, 1992 , стр. 81-85.
 43. Пейратс, 1971 , стр. 271-345.
 44. Куилис Таурис, 1977 , стр. 175.
 45. Левал, 1977 , стр. 226.
 46. Минц, 1977 , стр. 46-49.
 47. Пейратс, 1971 , стр. 124.
 48. Левал, 1977 , стр. 255.
 49. Сафрон Байо, 1979 , стр. 51.
 50. Сафрон Байо, 1979 , стр. 112.
 51. Сафрон Байо, 1979 , стр. 48.
 52. Минц, 1977 , стр. 139.
 53. Левал, 1977 , стр. 237-246.
 54. Минц, 1977 , стр. 90.
 55. Борас, 1998 , стр. 71-73.
 56. Минц, 1977 , стр. 117.
 57. Минц, 1977 , стр. 198-199.
 58. Тиана Ферер, 1987 , стр. 156.
 59. Тиана Ферер, 1987 , стр. 183-184.
 60. Тиана Ферер, 1987 г. , стр. 191,202.
 61. Тиана Ферер, 1987 , стр. 161.
 62. Тиана Ферер, 1987 г. , стр. 195, 204.
 63. Тиана Ферер, 1987 , стр. 234-240.
 64. Тиана Ферер, 1987 , стр. 242-256.
 65. Тиана Ферер, 1987 , стр. 267-271.
 66. Тиана Ферер, 1987 , стр. 190.
 67. Тиана Ферер, 1987 , стр. 200-201.
 68. Тиана Ферер, 1987 , стр. 205.
 69. Тиана Ферер, 1987 , стр. 211.
 70. Тиана Ферер, 1987 , стр. 159.
 71. Тиана Ферер, 1987 , стр. 160.
 72. Тиана Ферер, 1987 , стр. 160-161.
 73. Тиана Ферер, 1987 , стр. 162.
 74. Тиана Ферер, 1987 г. , стр. 163-165.
 75. Тиана Ферер, 1987 , стр. 166-167.
 76. Тиана Ферер, 1987 , стр. 168-171.

77. Пейратс, 1971 , стр. 161.

Вижте също

- Анархо-синдикализмът в Каталуния по време на Испанската гражданска война
- Конфедеративни милиции
- Репресии в републиканската зона по време на Испанската гражданска война

Литература

Библиография, използвана в статията

- АНДРЕАСИ , Алехандро (1996). *Свободата се пише и с малки букви* . ISBN 84-88711-23-9 .
- СЮЕЛ , Амбър Дж. (2007). „Колективите от региона Cinca Medio по време на Гражданската война в Испания (1936-1938) (https://web.archive.org/web/20111121042853/http://www.aragon.es/estaticos/GobiernoAragon/Departamentos/PoliticaTerritorialJusticialInterior/Documentos/docs/Areas/Informaci%C3%B3n%20territorial/Publicaciones/Coleccion_Territorio/Comarca_Cinca_Medio/GUERRA+CIVIL.PDF) .“ В Sanz Ledesma, изд. *Comarca del Cinca Medio* . Тарагона. ISBN 978-84-8380-060-7 . Архивиран от оригинала (http://www.aragon.es/estaticos/GobiernoAragon/Departamentos/PoliticaTerritorialJusticialInterior/Documentos/docs/Areas/Informaci%C3%B3n%20territorial/Publicaciones/Coleccion_Territorio/Comarca_Cinca_Medio/GUERRA+CIVIL.PDF) на 21 ноември 2011 г. Посетен на 16 юли 2013 г.
- БОРАС , Хосе (1998). *От радикален социализъм към радикален и либертариански социализъм* . Мадрид: Фондация Салвадор Сеги. ISBN 84-87218-17-2 .
- КАСТЕЛС ДЮРАН , Антони (1996). *Етатисткият процес в опита на каталунския колективизъм (1936-1939)* . Мадрид: Nossa y Jara. ISBN 84-87169-83-X .
- КАЗАНОВА , Хулиан (1997). *От улицата към фронта. Анархо-синдикализмът в Испания. (1936-1939)* . Барселона: Критика. ISBN 84-7423-836-6 .
- КАЗАНОВА , Хулиан (2007). *Република и гражданска война. Vol. 8 от историята на Испания, режисиран от Хосеп Фонтана и Рамон Виларес* . Барселона: Критика/Марсиал Понс. ISBN 978-84-8432-878-0 .
- БОЛОТЕН , Бърнет (1980). *Испанската революция. Нейните корени, левицата и борбата за власт по време на гражданската война 1936-1937* . Барселона: Грихалбо. ISBN 84-253-1193-4 .
- ЕНЦЕНСБЕРГЕР , Ханс Магнус (1972). *Краткото лято на анархията. Животът и смъртта на Дурути* .
- ГАЛЕГО , Феран (2008). *Кризата на антифашизма: Барселона, май 1937 г.* Барселона: ДеБолсило. ISBN 978-84-8346-598-1 .
- ГОНСАЛЕС МАРТИНЕС , Кармен (1999). *Гражданска война в Мурсия. Анализ на властта и колективното поведение*. (<https://books.google.es/books?id=G8xP3ZQnwFMC&pg=PA103&lpg=PA103&dq=colectividades+agrarias+castilla+la+mancha+porcentaje&source=bl&ots=Qi4eomSBpY&sig=JR4BTM-rOokeiTtTz00XKpudPSU&hl=es&sa=X&ei=exjIUY2yEu6e7Aap9oFI&ved=0CEUQ6AEwBg#v=onepage&q=colectividades%20agrarias%20castilla%20la%20mancha%20porcentaje&f=false>) Мурсия: Университет на Мурсия. ISBN 84-8371-096-X .
- ЛЕВАЛ , Гастон (1977). *Либертариански колективи в Испания* . Мадрид: Агилера. ISBN 84-7005-187-3 .
- МИНЦ , Франк (1977). *Самоуправление в революционна Испания* . Мадрид: La piqueta. ISBN 84-7443-003-8 .
- ОРУЕЛ , Джордж (2003). *Почит към Каталуния* . Барселона: Вирус.
- ПЕЙН , Стенли Г. (1972). *Испанската революция* . Барселона: Ариел.

- PEIRATS , José (1971). *CNT в испанската революция* . Париж: Ruedo Ibérico.
- ПЕРЕС БАРО , Алберт (1974). *Тридесет месеца колективизъм в Каталуния* . Барселона: Ариел. ISBN 84-344-24-76-2 .
- Куилис ТАУРИС , Фернандо (1992). *Революция и гражданска война. Работническите колективи в провинция Аликанте 1936-1939 г.* Аликанте: Instituto de Cultura «Juan Gil-Albert». ISBN 84-7784-994-7 .
- РАНЦАТО , Габриеле (2014). *Големият страх от 1936 г.: Как Испания се потопи в Гражданската война [La grande paura del 1936: Come la Spagna precipitò nella Guerra Civile]* . Мадрид: La Esfera de los Libros. ISBN 978-84-9060-022-1 .
- ТОМАС , Хю (1979). *Испанската гражданска война* . Барселона: Грихалбо. ISBN 84-253-0695-7 .
- ТИАНА ФЕРЕР , Алехандро (1987). *Либертарианско образование и социална революция. (Испания, 1936-1939)* . Мадрид: UNED ISBN 84-362-2151-6 .

Допълнителна библиография

- АЙСА , Феран (2000). *История на Барселона* . Барселона: Вирус.
- АЛБА , Виктор (1978). *Испанската революция на практика, документи на POUM* .
- АМОРОС , Микел (2009). *Хосе Пелисер, праведният анархист. Живот и дело на основателя на героичната Желязна колона* . Барселона: Virus. ISBN 978-84-92559-02-2 .
- АМОРОС , Микел (2003). *Предадената революция: Истинската история на Балиус и приятелите на Дурути* . Барселона: Вирус. ISBN 84-96044-15-7 .
- АМОРОС , Микел (2006). *Дурути в лабиринта* . Билбао: Muturreko Burutazioak. ISBN 84-96044-73-4 .
- АМОРОС , Микел (2004). „Историци срещу историята“, в „Оръжията на критиката“ . Билбао: Muturreko Burutazioak. ISBN 84-96044-45-9 .
- АМОРОС , Микел (2011). *Марото, героят, биография на андалуския анархизъм* . Вирус. ISBN 978-84-92559312 .
- БЕРТУЕН , Жереми . *La CGT-SR et la révolution espagnole - De l'espoir à la désillusion (Juillet 1936-décembre 1937)* . CNT-RP.
- БОЛОТЕН , Бърнет (1989). *Испанската гражданска война : Революция и контрареволюция* . Мадрид: Alianza Editorial.
- БУКЧИН , Мъри (1980). *Испанските анархисти (1868-1936), героичните години* . Грихалбо.
- БОРКЕНАУ , Франц . *Испанската пилотска кабина* . Иберийски пръстен.
- БОШ , Аврора (1983). *Угетисти и либертарианци. Гражданска война и революция в страната на Валенсия, 1936-1939 г.* Валенсия: Институт Алфонсо ел Магнанимо.
- БРЕНАН , Джералд (1962). *Испанският лабиринт* . Париж: Ruedo Ibérico.
- ФРЕЙЗЪР , Роналд (2001). *Запомнете го сами и напомнете на другите. Устна история на Испанската гражданска война* . Crítica.
- ГАРСИЯ ОЛИВЪР , Хуан (2008). *Ехото от стъпки* . Барселона: Планета. ISBN 978-84-08-08253-8 .
- ХИМЕНЕС , Антоан (2004). *За любовта, войната и революцията. Спомени от Гражданската война в Испания от 19 юли 1936 г. до 9 февруари 1939 г.* Логроньо: Repitas de Calabaza.
- ГИЙАМОН , Агустин (2007). *Барикади в Барселона. CNT от победата през юли 1936 г. до необходимото поражение през май 1937 г.* Spartacus International Editions. ISBN 978-84-611-5747-1 .
- ИГЛЕСИАС , Игнасио (2003). *Опитът от Испанската революция* . Лаерт.
- КАМИНСКИ , Hanns-Erich (2002). *Тези от Барселона , предговор от Хосе Пейратс . Издания на Парсифал.*
- ЛОРЕНЦО , Сезар М. (1972). *Испанските анархисти и властта* . Руюдо Иберико.

- **МАЛЕФАКИС** , Едуард (1970). *Аграрна реформа и селска революция в Испания през 20-ти век* . Ariel Editions.
- **ПЕЙН** , Стенли Г. (2011). *Революционна Европа: Гражданските войни, оформили 20-ти век* . Grupo Planeta. ISBN 9788484609735 .
- **МИР** , Авел . *Пътешествие към миналото* .
- **ПАЗ** (1996). *Дурути в Испанската революция* . Мадрид: Фондация „Анселмо Лоренцо“ за либертариански изследвания.
- **САНЯ** , Хелено (2010). *Либертарианската революция* . Лаетоли.
- **СЕМПРУН МАУРА** , Карлос (1978). *Революция и контрареволюция в Каталуния (1936-1937)* . Барселона: Тускетс.
- *Протест към либертарианците на настоящето и бъдещето относно капитулациите от 1937 г.* от „ неконтролиран “ член на *Желязната колона* , двуезично издание (испански/френски), Париж, éditions *Champ libre* , 1979 г.

Филмография

- *„Земя и свобода“* (1995), филм, режисиран от Кен Лоуч и написан от Джим Алън.
- *Libertarias* (1996), филм, режисиран от Висенте Аранда .
- *„Да живееш в утопията“* (1997), документален филм за *TVE* , режисиран от Хуан Гамеро.
- *Езикът на пеперудата* (1999), режисиран от Хосе Луис Куерда

Външни връзки

- Уикиизточник съдържа оригинални произведения от или за **Испанската социална революция от 1936 г.**
 - „Неконтролиран“ член на Желязната колона, март 1937 г.[5]
- Дурути и революцията (<https://web.archive.org/web/20060411024311/http://www.inisoc.org/Durruti.htm>) , фрагмент от текст на Абел Пас.
- Аграрен колективизъм в Испанската революция. (<http://www.banderanegra.canadianwebs.com/colec.html>) Архивирано (<https://web.archive.org/web/20071121052040/http://www.banderanegra.canadianwebs.com/colec.html>) на 21 ноември 2007 г. в *Wayback Machine* . Монография от Бенхамин Кано Руис и Исмаел Виاديу.
- Спонтанността в Испанската революция (<https://web.archive.org/web/20040228002823/http://es.geocities.com/hbalance2000/espontan.htm>) , статия от Енрик Момпо (2001).
- Военият проблем на испанската революция (<https://web.archive.org/web/20080108082956/http://www.fundanin.org/andrade2.htm>) , статия от Хуан Андраде (1986).
- Контрареволюцията в Испания (<http://www.somnislibertaris.com/libro/contrarevolucion/index11.htm>) , есе от Р. Лузон (1938).
- Доброволно неподчинение. Испански индивидуалистически анархизъм по време на диктатурата и Втората република (1923-1938) (<https://web.archive.org/web/20100110130826/http://www.acracia.org/xdiez.html>) , статия от Ксавиер Диез Родригес (2002).
- Испанската революция (http://www.fundacionfedericoengels.org/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=28&Itemid=47) , *Марксизъм днес* бр. 3, фондация „Федерико Енгелс“.
- „Тези от нас, които отидоха в Мадрид“ (<http://www.somnislibertaris.com/libro/losquefuimosamadrid/index07.htm>) , есе от Рикардо Санс (1969).
- Либертарианска революция (<https://web.archive.org/web/20080415122326/http://blip.tv/file/775938/>) , видео изложба

- Революция и контрареволюция в Каталуния (<http://www.somnislibertaris.com/libro/revolucionycontrarevolucion/index02.htm>) , есе от Карлос Семпрун-Маура (1978).
- Революция и контрареволюция в Испания (http://www.fundacionfedericoengels.org/index.php?option=com_content&view=article&id=46:revolucion-y-contrarrevolucion-en-espana&catid=28:no3&Itemid=47) , есе от Хуан Игнасио Рамос (1996).
- Да живееш утопията. (<https://www.youtube.com/watch?v=rJAE9ZFYg8o>) (документален филм за испанската социална революция от 1936 г.)

Obtenido de «https://es.wikipedia.org/w/index.php?title=Revolución_social_española_de_1936&oldid=172522559»